

Đội lữ bộ môn Năm Thánh của Hội Thánh Công Giáo Việt Nam 2010 và Đội Hội Hành Hồn ng Địch M Lavang lữn th 29 đã đ ể c t ể ch ể c vào nh ể ng ngày 4, 5 và 6 Tháng 01 Năm 2011, tôi đ ể n Linh Đ ể a Lavang vào tr ể a ngày Th ể Hai mùng 3 Tháng 01.

Tr ể i nh ể ng đ ể p, se se l ể nh và khách hành h ể ể ng ph ể ể ng Nam ch ể nguy ể n c ể u r ể ng th ể i ti ể t này, b ể u tr ể i này s ể đ ể c kéo dài trong su ể t nh ể ng ngày l ể h ể i. Cũng không dám tin vào th ể i ti ể t đ ể ng đ ể nh mùa này c ể a Mi ể n Trung, tôi đem máy ể nh r ể o m ể t vòng Linh Đ ể a. T ể i Linh Đ ể a đi ể u làm khách hành h ể ể ng th ể ể ng đ ể n đây chú ý ngay là b ể c t ể ể ng Đ ể c M Lavang m ể i b ể ng đá th ể ch anh đã đ ể c cung nghinh lên bàn th ể và đ ể c dâng cúng vào đ ể p l ể này do gia đình bà Maria Nguy ể n Th ể Kim Y ể n và GSTS Phêrô Hoàng Quang Thu ể n dâng cúng. B ể c t ể ể ng s ể đ ể c Đ ể c H ể ng Y Đ ể c S ể c ể a Đ ể c Thánh Cha làm phép vào chi ể u ngày 5/01. L ể Đ ể i năm nay đ ể c đ ể ng tr ể ể c qu ể ng tr ể ể ng mệnh mông 15 ha do Nhà N ể ể c m ể i trao tr ể l ể i cho Linh Đ ể a Lavang. Ch ể a k ể p xây đ ể ng gì ngoài m ể t L ể Đ ể i và đ ể cát cho khách hành h ể ể ng đ ể ng tham đ ể các nghi ể .

Các l ể u tr ể i đã đ ể c đ ể ng s ể n đ ể ki ể u đ ể màu trong khuôn viên c ể a Linh Đ ể a. Ng ể ể i tôi g ể p đ ể u tiên là linh m ể c chính x ể An B ể ng, lúc nào cũng vui v ể , l ể c quan trọng c ể y. Trong cu ể c s ể ng th ể ể ng ngày, v ể linh m ể c này th ể ể ng t ể ra can tr ể ể ng đ ể u tranh ch ể ng l ể i m ể i b ể t công c ể a xã h ể i, ể y v ể y mà t ể nhi ể u Đ ể i H ể i Đ ể c M Lavang đã qua, ông v ể n th ể ể ng dành cho mình m ể t ph ể n v ể r ể t khiêm t ể n là quán xuy ể n v ể sinh môi tr ể ể ng c ể a Linh Đ ể a. ể ng qu ể n đ ể c x ể n lên cao, ông r ể o kh ể p n ể i đ ể đi ể u hành “lính” c ể a ông g ể m nhi ể u nam gi ể i thu ể c nhi ể u giáo x ể . Ông chia h ể ra làm 2 đ ể i: v ể sinh và môi tr ể ể ng. Đ ể i môi tr ể ể ng đi nh ể t t ể ng c ể ng rác, t ể ng m ể u thu ể c trên m ể t b ể ng 19 ha này, còn đ ể i v ể sinh ph ể i b ể o đ ể m s ể ch s ể cho 500 nhà v ể sinh đ ể c đ ể t đ ể c theo t ể ể ng rào c ể a Linh Đ ể a, ph ể i c ể ng tác ch ể t ch ể v ể i “ông n ể c” và “ông đi ể n” đ ể công vi ể c đ ể c trôi ch ể y. Cha chính x ể An B ể ng dí đ ể m phát bi ể u: c ể u xin M ể cho 3 trong 1, nghĩa là m ể t chút l ể nh c ể a Hà N ể i, vài tia n ể ng ể m c ể a Saigon và m ể t chút m ể a ph ể n c ể a x ể Hu ể .

M ể c dù có m ể t t ể ng giây, t ể ng phút trong su ể t nh ể ng ngày l ể này ể Linh Đ ể a Lavang, tôi s ể không t ể ể ng trình đi ể n ti ể n c ể a 3 ngày l ể , mà đi ể u n ể i b ể t làm tôi không th ể quên đ ể c là s ể ch ể u đ ể ng nh ể n nh ể c ể a khách hành h ể ể ng trong c ể nh m ể a ph ể n, gió rét, ch ể ể m ể ể t, s ể ch ể u đ ể ng c ể a các nhân viên k ể thu ể t ph ể i che ch ể n nh ể ng dàn máy, kh ể kh ể ô m chi ể c máy

thu hình đồ c b c trong túi nylon, s ch u đồ ng c a nh ng đồ i tr ng kèn t B c vô Trung, đồ ng đi v t v là th đồ y, đồ n n i, th i ti t i không thu n l i đồ thi th tài năng dâng kính M , m i l n m a xu ng ph i dùng nh ng t m b t che kín m t tr ng r i ng i nhìn nhau. Tôi ch mu n nêu lên đây m t s nh ng s ki n mà ph i chi đã đồ ng x y ra t i Linh Đ a trong nh ng ngày l .

Tr c tiên là khách hành h ng c th c m c đồ n h m h c v chuy n thay đồ i tên g i c a Linh Đ a Lavang. Trong phiên h p c a H i Đ ng Giám M c Mi n Nam Vi t Nam 1961, các Đ c Giám M c đã bi u quy t tên g i cho Linh Đ a Lavang là TRUNG TÂM THÁNH M U TOÀN QU C, trong khi Thánh Đ ng đồ c nâng lên hàng V ng Cung Thánh Đ ng, đồ n k h p ngày 01/05/1980, toàn th các v Giám M c c a H i Thánh Công Giáo Vi t Nam đã tái xác nh n Linh Đ a Lavang là trung tâm Thánh M u Toàn Qu c, sau đó các v đã đồ ng đồ y và đồ ng thanh hát kinh Salve Regina. Th thì hôm nay, không kèn không tr ng Linh Đ a đồ c g i là TRUNG TÂM HÀNH H NG LAVANG. Có ng i gi i thích r ng có l các Đ c Giám M c mu n bi n n i này không ch là cho Vi t Nam không thôi mà là cho toàn Th Gi i nh L Đ c Pháp, Fatima B Đào Nha. Cũng không b qua nh ng suy đoán này n , do áp l c t phía này, phía kia. T t c ch c n m t l i minh đồ nh c a H i Đ ng Giám M c Vi t Nam là Dân Chúa s yên lòng. Hay là t i các v ch a đồ ng thu n v i nhau v ch tr ng này?, hay là t i các v cho r ng đồ y là vi c c a “đ a ph ng” Hu , nên đ Hu t xoay x , cũng nh bao chuy n khác đã x y ra trong Giáo H i Vi t Nam . Tôi không bi t r ng, g p g nhau đ p này, các v Giám M c có h i thăm Giám M c Kontum v cái đêm ng b , ng b i y không, hay l i là chuy n n i b c a Kontum? Tôi đồ c nghe k r ng vào nh ng năm tháng kh đau v t v nh t c a Đ c Cha Philipphê Nguy n Kim Đi n, m t v Giám M c đã cho ng i c m tay mang t i cho Đ c T ng Philipphê m t b c th , trong đó ch có m t t gi y tr ng và ch ký c a ng i g i. Đ c T ng Philipphê đã r t vui trong c ch hi p thông này, m c d u ch là m t t gi y tr ng.

Đi u th c m c th hai c a Dân Chúa v hành h ng n i này là đã không th y bóng dáng c c a H i Thánh. Có ai c m đầu nh , trong ph m vi Linh Đ a cũng nh trong m t khuôn viên c a nhà th , chúng ta v n có th đeo c H i Thánh mà không b t bu c ph i treo Qu c k . Ho c có th có m t gi i pháp dung hòa: ngay đồ i chân b c th m tr c khi ti n lên l đài, chúng ta có th đồ t 2 ng i c m hai lá c H i Thánh và Qu c gia, tr c khi ti n lên l đài, c Đ c H ng Y Đ c S c a Đ c Thánh Cha và Phó Th T ng Chính Ph Nguy n Thi n Nhân đồ u cúi chào tr nh tr ng. Tôi còn nh t i Đ i H i Thánh M u 1959, tr c khi b c lên nh ng b c th m c a Dinh Đ c L p, Đ c H ng Y Đ c S c a Đ c Thánh Cha, H ng Y Agagianian, đã kính c n cúi chào Qu c k C ng Hòa Vi t Nam.

Đi u đáng ti c th ba đã quá “m n cán”, ph i chi “văn hóa” h n m t chút. Ví d , khi có m t hai Giám M c đi qua, h đã dần chào tích c c và xô đồ y không th ng ti c bà con hành h ng quanh đó. M t bà Saigon đã ngoài 60 lãnh đồ m t cái cúi chõ vào m t, bà li n ph n ng theo phong cách Saigon: “làm cái gì mà d đồ y, Giám M c thì Giám M c ch , Giám M c cũng là

ngồi nhồi tôi”.

Một ngàn trọt viên đã có nhúng ngói ra tay quá đáng, đã có nhúng khách hành húng mớ nhúng chiếc áo thun kêu gọi cứu nguy n cho Đổng Chiêm, Thái Hà, Tam Tòav....v... Nhúng ngói trọt viên đã lột ngay tôi chớ mớ cách thô bạo, trong lúc nhúng ngói mớ áo chớ đổng yên hoc ngói yên mà cứu nguy n. Các đổng nóng y trên bôn đổng quê húng ai mà chớ biết. Cớ đổng nhúng khách hành húng này ngói cứu nguy n thì đã có sao. Lôi kéo và tống bớ đã làm nhieu ngói chú ý. Tôi cũng nghĩ rằng nhúng sớ viếc xy ra Nhà Chung Hu, khi vớ Tùy Viên Chính Trớ a Tòa Đổng Sớ Hoa Kớ muớ n vào thăm linh mớ Nguy n Văn Lý, nớu cớ đổng ông vào bình thúng, thì đã sao nào. Linh mớ Lý lột đi tống bớ c, hô hào đổng ai, gây rối đổng gì cớ chớ.

Vớ đổng Saigon, vào mớ ng, mớ thớ khách hành húng than trách ngói MC cớ a Đổng Hớ. Tôi biết rớt rõ vớ anh, mớ MC có húng trong các đổng pớ cớ a Công Giáo. Anh sinh ra và suớ t thớ i niên thiớu ở vùng quê đổng Thái Bình, rớ i nhieu năm ở Tiớu Chớ ng Viớ n, trong đổng và trong tìm anh thớ m đổng nhúng kinh bớ n, nhúng về văn, nhúng dâng hoa dâng hớ t. Anh là mớ nhà thớ Công Giáo. Xuớ t thân trớ ng Đổng Hớ c Văn Khoa Saigon, anh đổng tâm nghiên cứu vớ văn hớ c và báo chí Công Giáo. Trớ i lớ i phú cho anh mớ t giớ ng nói mớ áp, mớ t ngoớ i hình cao ráo sớ ch sớ. Anh đã thành công ở nhieu nớ i, và kớ cớ Lavang, nhúng hôm nay anh đã quá tớ tin không viớ t nhúng câu nói thành văn trên giớ y trớ ng mớ c đen, anh thớ hớ n cho ngớ u húng, tránh sao khớ i nhúng sai sót. Sau thánh lớ bớ mớ c, trớ i mớ a nhớ trút nớ c, anh đổng trên lớ đài và tớ n Mớ, xin Mớ cho mớ a nớ a đi nhớ là mớ a mớ c. Trong đoàn hành húng, nào dù, nào áo mớ a đang chen chúc nhau bì bõm ra vớ, tôi nghe đâu đây mớ t vài tiớ ng “đan mớ ch” hớ n nhiên trách móc. Phí chi, vớ i tài liớu ngớ n ngớ n trong tay trong đổng u, anh cớ n thớ n hớ n mớ t chút.

Tôi vô cùng thán phớ c vớ linh mớ c xớ Hu đổng trách Phớ ng tớ. Ai bớ o tiớ ng Hu là khó nghe nhớ? Không, vớ linh mớ c này đã viớ t ra trên giớ y tống câu tống chớ, ông đồng đổng đổng rành rớ mớ i khi phớ n Phớ ng vớ cớ n phớ i đổng cớ húng ng đổng n.

Mớ t chuyớ n phớ i chi đáng lớ không nên nói ra đây, là chuyớ n ăn uớ ng trong nhúng ngày hành húng ng. Chớ c Đổng Mớ cũng phớ i rớt nớ c mớ t khi nhìn mớ t bà cháu ngói trên tớ m bớ t trong cái mớ a phún giá lớ nhớ y chung nhau mớ t hớ p cớ m. Đổng Giám Mớ c Kontum cho tôi biết rớ ng lớ n này con cái cớ a ngài, nhúng anh chớ em dân tớ c chớ t phác và nghèo hèn vớ Lavang đổng hớ n 2.000 ngói ở trên 40 chiếc xe. Ngay tớ đổng Năm Thánh, Đổng Giám Mớ c đã loan báo ngày hớ i này và ai muớ n vớ đổng Đổng Lớ thì phớ i đổng 650.000 \$ mớ t ngói, gớ m 350.000 tiớ n xe và 300.000 tiớ n ăn, thớ là anh em ký cớ p bớ ng nhúng bó mớng hái tớ rớ ng vớ, bớ ng nhúng sớ t phân bớ thu lớ m đổng bán cho các nhà vớ n trớ ng cà phê. “Ngân sách” nhớ vớ y hớ i rớ ng ăn uớ ng sang trớ ng làm sao đổng c. Ngay cớ các đoàn phớ c vớ cho đổng lớ nhớ các đổng trớ ng, kèn,

các nhân viên thu thanh, thu hình, mà i ng...i cũng lãnh m...t khay c...m đ...m b...c do giáo x... Trí B...u cung c...p. V...y mà ngay tr...c c...a nhà hành h...ng c... trăm chi...c bàn ăn t...m t...t, bên trong nhà hành h...ng là nh...ng bàn ăn dành cho các v... Giám M...c, t...t c... ch... cách vài b...c ch... giáo dân xúm xít chia nhau h...p c...m, chi...c bánh. Tôi đã t...ng m... và v...n ti...p t...c m... m...t ngày nào đó ở Đ...i H...i Lavang 4 Dòng n... c...a Giáo Ph...n m... 4 nhà ăn, giá c... bình dân và b...o đ...m v... sinh th...c ph...m, r...i thì Dân Chúa nghĩa là Giám M...c, Linh M...c, Tu Sĩ, Giáo Dân, m...i ng...i s...p hàng v...i m...t cái khay trên tay, r...i ng...i chung bàn mà chuy...n trò, mà th...ng yêu, mà cha cha, con con.

M...t đi...u ph...i chi không đáng có cu...i cùng là cái m...u tin chút xíu ở cu...i trang 3 Báo Tu...i Tr...s... ra ngày Th... Sáu 7/01/2011 loan tin v... Đ...i L... này c...a H...i Thánh Công Giáo Vi...t Nam. B...n tin vi...t r...ng “..... hàng ngàn ng...i dân đã có m...t t...i nhà th... giáo x... Lavang Đ...i L... do T...ng giáo h...i Công giáo VN t... ch...c.....”. Ở Vi...t Nam (cũng nh... ở trên kh...p Th... Gi...i) làm gì có T...ng giáo h...i Công giáo c... ch... . Mà t...i sao l...i h... th...p Trung Tâm Toàn Qu...c này xu...ng thành nhà th... giáo x... . Tôi nghĩ đã không loan tin thì thôi mà đã loan thì ph...i đ...c loan cho chính xác v...i nh...ng ngôn t... chính xác.

Tôi v... l...i Hu... chi...u ngày Th... Năm 06/01 đ... đ...n sáng Th... Sáu 07/01 v...n trong cái m...a r... rúc tôi ra ng...i ở m...t quán cà phê trong m...t cái ki...t (h...m) đ... chuy...n trò v...i nh...ng ng...i anh em x... Hu... . Ng...i i Hu... cho bi...t r...ng mùa Đông năm ngoái không m...y khi h... ph...i m...c áo ...m. ...y v...y mà năm nay, lúc này đây, th...i ti...t đã là 15 đ... , h...a h...n m...t mùa Đông rét đ...m. Tôi không bi...t có ph...i là do ...nh h...ng c...a bi...n đ...i th...i ti...t hay không. Ngay bên c...nh quán cà phê là m...t hàng bún bò. Tôi áp hai bàn tay vào tô bún đ... tìm h...i nóng lan man nh... t...i câu chuy...n hôm nào, tôi h...i m...t cô bán bún bò r...ng bún bò Hu... đ...o này b...t cay, có l... đ... đ...p ...ng kh...u v... c...a Tây ba lô. Cô gái x... Hu... đã tr... l...i g...n nh... là l...c đ... , nh...ng r...t văn hóa: “Th...a chú, đ...o này gái Hu... chúng cháu b...t ghen r...i.”

Hu... v...n êm đ...m, l...ng l... , nên th... .

Ch... có Lavang là ...n ào và hoành tráng.

Phú Nhu...n, 10/01/2011